

Ивица Манасиевски

**Peggy McCracken and James A. Schultz (eds.),
Karma Lochrie, *Constructing Medieval Sexuality*,
University of Minnesota Press, 1997.**

Ако волјата за знаење која не познава табуа резултираше со Фукоовата историја на сексуалноста, и со востолучување на говор за сексуалноста како пост-ренесансна илуминација, тогаш оваа конструкција на средновековниот дискурс за сексуалноста е уште еден подарок на репресијата во расветлувањето на мрачната епистема.

Средновековната сексуалност е културолошки предиспонирана, флукуирана од соодветната епистема, меѓутоа не е и непознатлива од актуелната (епистема), секако со ризикот на реверзибилна рекогнитивност и анахронизам.

Анатомијата, структурата на желбата не се референтни за разгледот на средновековната сексуалност, поради непостоењето на средновековен еквивалент на желбата. Оваа (желбата) се разоткрива во јазикот на симболичното, и тоа како неосознаен мотив во артефактот.

Иако психодинамичните теории не се оперативни до 19 век, постмодерниот конзумент не може да избега од сопствениот дискурс, од објективната репресија која ја инаугурира дискурзивноста на сексуалноста уште од 16 век. Во овој контекст, ренесансата и барокот се епистемски јаз, но истовремено и илуминативен премин од криптографската сексуална претстава во нововостоличениот говор за сексуалноста.

Во оваа енеадична конструкција, текстот воопшто не ја

Ivica Manasievski

**Peggy McCracken and James A. Schultz (eds.),
Karma Lochrie, *Constructing Medieval Sexuality*,
University of Minnesota Press, 1997.**

Сикур вullneti për dituri, i cili nuk njuh tabu, të rezultonte me shitorinë e seksualitetit të Fukosë dhe me vendosjen në fron të një ligjërimi për seksualitetin si iluminacion pasrenesansor, atëherë ky konstruksion i diskursit mesjetar për seksualitetin, do të jetë edhe një dhoratë e represionit për ndriçimin e epistemës së errët.

Seksualiteti mesjetar kulturologjikisht ka predispozita dhe është i fluktuar nga epistema përkatëse, megjithatë nuk është edhe i panjohurishëm nga aktualja (epistema), gjithsesi me rrezikun e rekogniviteitit reverzibil dhe anakronizmit.

Anatomia, struktura e dëshirës nuk janë referente për shqyrtimin e seksualitetit mesjetar, për shkak të mosekzistimit të ekuivalentit mesjetar të dëshirës. Kjo (dëshira) zbulohet me gjuhën e simbolikës si motiv i panjohur në artefakt.

Edhe pse teoritë psikodinamike nuk janë operative deri në shekullin XIX, konsumenti postmodern nuk mund të ikën nga diskursi vetanak, nga represioni objektiv, i cili e inauguron diskurzivitetin e seksualitetit qysh në shekullin XVI. Në këtë kontekst Renesansa dhe Baroku janë mjaft epistematikë, po njëherësh janë edhe shteg iluminativ nëpër të cilin kalohet nga koncepcioni seksual kriptografik në ligjërimin e rivendosur në fron për seksualitetin.

Në këtë konstruksion eneadik teksti aspak nuk e trajton

третира сексуалноста во спреча со желбата. Желбата не е иманентна, ами прокреацијата. Родот не е иманентен, ами Бог и Човекот (мажот кој е микрокосмос, огледало на макрокосмосот.)

Консеквентно, т.н. мисионерска поза е единствената канонска поза наспроти 4-те грешни (од кои 4-тата, *a tergo*-*lat*, одзади, е сè уште забранета за брачните двојки во неколку САД држави). Идентитетот, можеби најиндикативната референца, психолошки е недиспонирана и сексуално нерелевантна. Непостоењето на сексуален идентитет резултира во појмовна небулозност. Хетеросексуалноста, како поим (во денешнешна смисла) е неоперативна, и покрај стабилната полова определеност, а, консеквентно, и хомосексуалноста, која е заменета со антиципативниот предок - содомијата. Содомијата се третира во однос со прокреацијата како ултимативен грев на расфрлање на божјото семе во аналниот амбис и анихилација на светото. Репродукцијата е во континуитет на божјата продукција, а *coitus*-от е ингениозен проект на креаторот во функција на репродукцијата, предигра на зачнувањето.

Дајан Елиот (еден од авторите), разгледувајќи ги покуралните излучувања на калуѓерите и загадувањето од истите во состојба на сон, ја деконструира стабилноста на родовиот идентитет на девотиранниот маж кој го предава или конзумира телото на Бог-маж. Наизменично, се сменуваат схоластичкиот дискурс и квази-медицинскиот во потрага по бисексуалниот демон (*incubus/succubus*) кој соблазнува; во локацијата на најужасниот грев (бестијалноста?), класификација на гревот; коренот на гревот (*luxuria*, лат. тежнење кон изобилие); разграничувајќи ги природните од неприродните (*peccatum contra naturam*) гревови; за Марк Д. Џордан конфронтирајќи ги светите оци (Августин, Аквински, Алберт Велики) и "светите" лекари (Аристотел, Гален) да ги трансгресира двата фалогоцентрични дискурса. Инсистирањето на фалогоцентричноста на мислата, толку карактеристична за средновековието, Мајкл Камил ја

сексуалитетин në ndërlidhje me dëshirën. Dëshira nuk është imanente, por prokreacioni. Gjinia nuk është imanente, por Zoti dhe Njeriu (mashkulli që është mikrokosmos, pasqyrë e makrokosmosit).

Në mënyrë konsekuente, e ashtuquajtura pozë misionare është e vetnija pozë kanunore përkundër katër pozave mëkatore (prej të cilave e katërta a tergo - lat. nga prapa është ende e ndaluar për çiftet bashkëshortore në disa shtete të SHBA-ve). Identiteti, ndoshta referenca më indikative, psikologjikisht është e padisponueshme dhe seksualisht jorelevante. Mosekzistimi i identitetit seksual rezulton në nebulitet konceptual. Heteroseksualiteti si koncept (në kuptimin e sotëm) është jooperativ edhe përkrah përcaktimit stabil të seksit e në mënyrë konsekuente edhe homoseksualiteti i cili është ndërruar me paraardhësin anticipativ - sodomienë. Sodomia në raport me prokreacionin trajtohet si mëkat ultimatив i derdhjes së farës së Zotit në humnerën anale dhe anihilacion i të shenjtës. Reproduksioni është në vazhdimësi të produksionit të Zotit, ndërsa koitusi (*coitus*) është projekt intenioz i krijuesit në funksion të riproduksionit, paraloja e zanafillës jetësore.

Daјan Elioti (Dyan Eliot) (njëri nga autorët) duke shqyrtuar tajimet nokturnale të murgeshave dhe ndotjet nga të njejtat në gjumë e dekonstrukton stabilitetin e identitetit gjinor të mashkullit të devotshëm i cili e dorëzon ose e konsumon trupin e Zotit - mashkull. Në mënyrë të dyanshme ndërrohen diskursi skolastik dhe ai kuazi-medicinal në kërkim të demonit biseksual (*incubus/succubus*) i cili qëndron përpara me shembullin e keq në lokacionin e mëkatit më të tmerrshëm (bestialiteti?), klasifikimi i mëkatit; rrënja e mëkatit (*luxuria*, lat. synim kah begatia); duke i ndarë me kufinj mëkatet natyrore nga ato jonatyrore (*peccatum contra naturam*); për? Jordanin duke i konfrontuar etërit e shenjtë (Augustinin, Aquinasin, Albertin e madh /Albert the great/) dhe mjekët "e shenjtë" (Aristotelin, Galenin) t'i transgresojë dy diskurset falogocentrike. Insistimin në falogocentrizëm të mendimit aq karakteristk për Mesjetën, Maјkëll Kamilli (Michael Camille) e vendos në traditën esoterike

лоцира во античката есотерична традиција во која микрокосмосот е поле во кое машкиот (masculin) принцип е конфротиран со женскиот (feminin), при што овој вториов е нагласено инфериорен. Поигрувајќи си со есотеричниот дискурс суперординиран на теолошкиот и квази-медицинскиот а во конвергенција со фалогоцентризмт, се потенцира супериорноста на мажот. Формата и материјата; топлината и влажноста се приоритетните опозиции компатибилни со машкиот и женскиот принцип. Оттаму, уметноста на копулацијата е уметност на мажот (субјект) кој со мастило ја натопува влажната табла-tabula rasa (објект), а кулминација на ваквиот фалологоцентризам е претставата на евангелистот Марко кој, како предигра во креативниот запис го лиже своето перо. Алузијата на зборот (логос) како

машки и пишувањето, следствено како машки дискурс, а претставата и сликањето како типично женски дискурс, е понижена во рамките на истиот дискурс со препотенцијата на мажот-сликар кој се става себе си на страната на машкиот дискурс. Потврда ова гледиште пронаоѓа во етимолошкиот претоп на penicillus (мал пенис/четка) и pencil (пенкало). Во модерната историја на уметност индикативна е мачо-ејакулацијата на апстрактните експресионисти која сама се наметнува.

Телото, сексуалната желба и идентитетот, родот, сите референцијални тропи во конструкцијата на средновековната сексуалност, меѓусебно се испреплетуваат и полифоно егзистирајќи, се разрешуваат во есејот на Дејмс Шулиц. Анатомијата на желбата и значењето на облеката ги третира со структуралистички приод, но под силно влијание

„Книга на часовите“ - Предиграта на евангелистот Марко (го лиже своето перо), British Library, London, MS Add. 23145, fol. 19

антике, në të cilën mikrokosmosi është fushë ku parimi mashkullor (masculin) konfrontohet me atë femëror (feminin), me ç'rast ky i dyti në mënyrë të theksuar është inferior.

Duke lozur me diskursin esoterik të superordinuar në atë teologjik dhe kuazimedical e ne konvergencë me falogocentrizmin, potencohet superioriteti i mashkullit. Forma dhe materia; ngrohtësia dhe lagështia janë opozicionet prioritare kompatible me parimin mashkullor dhe femëror. Së andejmi arti është art i burrit (subjekt) i cili me ngjyrë e ngjyen tabelën e lagur - tabula rasa (objekt), kurse kulminacioni i falogocentrizmit të tillë është prezantimi i evanğelistit Mark, i cili si paralojë në shënimin e tij krijues e lëpin penën e tij. Aluzioni i fjalës (logos) si mashkullor dhe shkrimi, rrjedhimisht si diskurs mashkullor, kurse koncepcioni dhe

pikturimi si diskurs tipik femëror është shlyer në kornizat e të njejtit diskurs me prepotencën e piktorit - mashkull, i cili vihet në anën e diskursit mashkullor. Kjo pikëpamje vërtetimin e saj e gjen te shkrirja etimologjike e penicillus-it (penisi i vogël/brushë) dhe pencil (stilograf). Në historinë moderne të artit indikativ është maço-ejakulacioni i ekspresionistëve abstraktë i cili imponohet vetëvetiu.

Trupi, dëshira seksuale dhe identiteti, gjinia, të gjitha tropet referenciale në konstruksionin e seksualitetit mesjetar gërshetohen mes vetes dhe duke ekzistuar polifonisht zgjidhen në eseun e Xhejms Schulcit (James Schultz). Anatomia e dëshirës dhe domethënia e veshëmbathjes i trajton si vështrim sruktural, por nën ndikim të madh të Batlerit (Butler) dhe Fukosë (Fou-

на Батлер и Фуко.

Облекувањето дистинкционно детерминирајќи го родот во формална релација со телото гради интелигибилен систем од знаци; мажите се хармонизирани со облеката (резултат е благородничкиот изглед), додека жените облеката ги соблекува. Критериумот за естетика е унифициран, но не врз база на анатомијата, туку на благородноста и убавината. Исто така, како и телото, и облеката, и структурата на желбата е конституирана од културниот контекст кој ја продуцира и е подредена на регулаторните норми и облигационите форми. Родот на објектот ја одредува разликата во желбата на мажот (одолговлечена, метафорична, инсинуативна) наспроти желбата на жената (дистантна и директна).

Влијанието на феминистичкиот дискурс на Батлер е експлицитно во последниот текст на Карма Локри кој ја заговара queer-теоријата во разгледот на средновековниот мистичен акт. Идејата е во неразграничувањето на мистичниот сексуален акт од мистичните екстази воопшто. Бракот со стигматизиранот, феминизиран Христос перцепиран дистинктивно од позиција на родот, го става калуѓерот во хомосексуална констелација, за разлика од жената-мистик која соединувањето го трансгресира на ниво на симболично каде раната (wound) станува vulva/vagina. Низ медиумот на визуелното ни се открива симболиката на раната чија големина го сугерира страдањето на Христос за нас а истовремено и ранувањето на срцето на посветеникот со желбата. Страдањето и Љубовта се здружени заедно во актот на насилство низ кој мистикот трансцендира. Queering-дискурсот кулминативно се мобилизира во "Holy Maidenhead", текст кој претставува одбрана на невиноста од хоророт на бракот, а хименот се инагуира во чувар на портата на вечноста, печат за кој само Христос е достоин. Мистичниот дискурс ги напаѓа, разглобува родовите и хетеронормативните категории или ги прави queer. Потребата од интериоризација на средновековната сексуалност и родовите се наметнува не само од актуелните социјални стратегии на опресија, ами и од потребата за *историзација*. Може да се заклучи дека конструкцијата на енеадите - реконструкцијата на средновековната сексуалност - е изведена во низа деконструирачки чекори од кон најдолгиот е оној на деконструкција на фалогоцентричниот дискурс и неговата трансгресија. Тој чекор сè уште трае.

cault).

Veshëmbathja duke e determinuar gjininë distinkcionalisht në relacion formal me trupin, ndërton sistem inteligjibil shenjash; mashkujt janë të harmonizuar me veshëmbathje (rezultati është pamja fisnike), ndërsa femrat veshëmbathja i zhvesh. Kriteri për estetikë është i unifikuar, jo në bazë të anatomisë, por të fisnikërisë dhe bukurisë. Njëlloj si trupi dhe veshëmbathja edhe struktura e dëshirës është e konstituara nga konteksti kulturor i cili e prodhon dhe u nënshtrohet normave rregullatore dhe formave obligative. Gjinia e objektit e përcakton ndryshimin e dëshirës së mashkullit (e tejzgjatur, metaforike, insinuative) përkundër dëshirës së femrës (distante dhe direkte).

Ndikimi i diskursit feminist të Batlerit është eksplicit në tekstin e fundit të Karma Lokrit (Karma Llochrie), i cili e mbron teorinë queer në shqyrtimin e aktit mistik mesjetar. Idea qëndron te mosndarja me kufinj e aktit seksual mistik nga ekstazat mistike në përgjithësi. Martesa me Krishtin e stigmatizuar, të feminizuar, e perceptuar në atë mënyrë distinkte nga pozita e gjinisë, e vë murgun në konstelacion homoseksual për ndryshim nga femra - mistik, e cila bashkimin e transgreson në nivel të simbolikes ku plaga (wound) bëhet vulva/vagina. Përmes mediumit të vizuelës na zbulohet simbolika e plagës, madhësia e së cilës e sugjeron vuajtjen e Krishtit për ne dhe njëherësh edhe plagosjen e zemrës së të përkushtuarit me dëshirën.

Vuajtja dhe dashuria janë të ndërlihdura bashkë në aktin e dhunës nëpërmes së cilës mistiku transcedon. Quering - diskursi në mënyrë kulminante mobilizohet në "Holy Maidenhead", tekst i cili paraqet mbrojtje të virgjërisë nga horori i martesës, kurse himeni inaugurohet në roje të portës së amshimit, vulë për të cilën është i denjë vetëm Krishti. Diskursi mistik i sulmon, i copëzon gjinitë dhe kategoritë heteronormative ose i bën queer. Mbëhja për interiorizim të seksualitetit mesjetar dhe të gjinive imponohet jo vetëm nga stragjetitë aktuale sociale të opresisë, por edhe nga mbëhja për *istorizim*. Kështu mund të vihet në përfundim se konstruksioni i eneadeve - rekonstruksioni i seksualitetit mesjetar - është nxjerrë në një varg hapash dekonstruktivë prej të cilëve më i gjati është ai i dekonstruksionit të diskursit falogocentrik dhe transgresioni i tij. Ky hap vazhdon ende.

Përkthim: Lindita Ahmeti